

Resume

Anordninger om ikrafttræden for Grønland af lov om ændring af lov om finansiel virksomhed

Indledning

Med de fremsendte udkast til kongelige anordninger er det hensigten at opdatere lov om finansiel virksomhed, som sat i kraft for Grønland ved kongelig anordning. I dette resume beskrives ændringsanordningerne til lov om finansiel virksomhed, som ønskes sat i kraft for Grønland.

Opdateringen af den grønlandske lovgivning omfatter følgende ændringslove:

- Lov nr. 403 af 28. april 2014, § 1.
- Lov nr. 1490 af 23. december 2014, § 1.
- Lov nr. 334 af 31. marts 2015, § 1.
- Lov nr. 532 af 29. april 2015, § 2.

De oplyste love indeholder ændringer af flere love på det finansielle område. Nærværende ændringsanordninger sætter dog udelukkende ændringerne af lov om finansiel virksomhed i kraft for Grønland, jf. således de anførte paragrafhenvisninger. De resterende love, der ændres i de oplyste love, vil blive sat i kraft for Grønland på et senere tidspunkt, såfremt der foreligger et ønske herom fra grønlandsk side.

På nuværende tidspunkt bemærkes, at Grønland har fremsat ønske om, at anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om en garantifond for indskydere og investorer samtidig opdateres for Grønland.

I det følgende gennemgås de væsentligste ændringer, der følger af de oplyste lovændringer, som kan sættes i kraft for Grønland ved kongelig anordning med de afvigelser, som de grønlandske forhold tilsiger.

Der henvises udover beskrivelsen nedenfor til bemærkningerne til de enkelte ændringslove.

Ændringerne er gennemgået med henblik på at foretage eventuelle tilpasninger til grønlandske forhold.

Bemærkninger til § 1 i lov nr. 403 af 28. april 2014

Anordningen indeholder bl.a. et forslag om, at stemmeløse aktier, som udstedes af et realkreditinstitut, der er omdannet til et aktieselskab, og hvor en fond eller forening oprettet i forbindelse med omdannelsen er hovedaktionær, undtages fra § 20 b, stk. 1-3, § 20 d og § 20 e, stk. 2 og 3, i lov om aktieselskaber,

som sat i kraft i Grønland ved kongelig anordning, vedrørende indløsning af minoritets og majoritetsaktionærer. Undtagelsen vil følge de stemmeløse aktier ved overdragelse af aktierne.

Den foreslåede ordning er en lovbestemt undtagelse til § 20 b, stk. 1-3, § 20 d og § 20 e, stk. 2 og 3, i lov om aktieselskaber, som sat i kraft i Grønland ved kongelig anordning. Det er således ikke nødvendigt for instituttet at fastsætte bestemmelser herom i vedtægterne.

Efter dansk ret har Finanstilsynet mulighed for efter begæring fra et andet EU-medlemslands kompetente myndighed at begrænse eller helt at fratage den fri rådighed over aktiver beliggende i Danmark, som tilhører selskaber, der er under tilsyn af den pågældende myndighed, og som driver forsikringsvirksomhed i Danmark. En tilsvarende regel foreslås indført for Grønland, dog således at der skal være indgået en aftale med Grønland herom.

Forslaget til anordningen regulerer de vilkår, som et forsikrings-selskabs tilbud om en ny aftale med lavere eller ingen garanti over for forsikringstager skal indeholde. Anordningen griber dog ikke ind i eksisterende aftaler mellem selskabet og dets kunder. Den pågældende bestemmelse gælder i alle situationer, hvor det er selskabet, der tager initiativ til og aktivt tilbyder pensionstagerne et omvalg, hvor man giver afkald på sin nuværende garanti til fordel for et andet produkt uden eller med lavere garanti i selskabet.

For at mindske risikoen for interessekonflikter mellem værdipapirhandlere og deres kunder foreslås det i anordningen, at der indføres et forbud mod anvendelse af variabel løn for ansatte hos en værdipapirhandler, der sælger eller rådgiver om finansielle instrumenter til detailkunder, og hvor salget eller rådgivningen sker ved direkte kontakt mellem kunden og sælgeren henholdsvis rådgiveren. Forbuddet finder dog kun anvendelse på de variable løndele, hvor størrelsen og udbetalingen af den variable løndel er afhængig af, at den ansatte har opnået en bestemt salgsmængde af finansielle instrumenter til detailkunder, dvs. kunder der ikke er professionelle eller en godkendt modpart.

Med forslaget til anordningen følger endvidere en udvidelse af, hvilke datacentraler, der omfattes af reglerne om betryggende kontrol- og sikringsforanstaltninger på it-området samt reglerne for outsourcing. Med forslaget vil den nuværende afgrænsning, hvorefter datacentraler, der udfører væsentlig it-drift for den fælles betalingsinfrastruktur, alene er omfattet af reglerne, såfremt flere finansielle virksomheder har væsentlige ejerandele i den fælles datacentral, blive udvidet til at omfatte sådanne datacentraler uanset den bagvedliggende ejerkreds. Hertil kommer, at de pågældende datacentraler med forslaget fremadrettet skal udføre både it-drift og it-udvikling for den fælles betalingsinfrastruktur for at være omfattet af bestemmelsen.

Det bemærkes, at afsnit X f (Kapitel 20 f §§ 343 v-343 æ) om CO2 kvotebydere ikke sættes i kraft for Grønland.

Bemærkninger til § 1 i lov nr. 1490 af 23. december 2014

Med forslaget til anordningen fastsættes det, at handlinger i strid med regler udstedt i medfør af § 43, stk. 2, i lov om finansiell virksomhed, som sat i kraft for Grønland ved kongelig anordning, pådrager erstatningsansvar i overensstemmelse med de almindelige erstatningsretlige regler.

Den foreslåede bestemmelse berører ikke mulighederne for at anvende aftaleretlige sanktioner ved overtrædelse af god skik bekendtgørelsen, såfremt betingelserne herfor er opfyldt.

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse i lov om finansiel virksomhed, som sat i kraft for Grønland ved kongelig anordning, hvori det fastsættes, at et institut, inden der indgås en aftale om en kautionsforpligtelse uden for et erhvervsforhold for lån eller kreditter ydet af et pengeinstitut, skal sikre, at kautionisten er informeret om konsekvenserne af at påtage sig en kautionsforpligtelse. Denne information skal indeholde oplysning om, hvad en kautionsforpligtelse indebærer og indeholde en afbalanceret beskrivelse af de risici, der er forbundet hermed. Instituttet skal endvidere for den debitor, hvis gæld kautionsforpligtelsen skal sikre, med samtykke fra debitor, udlevere den seneste årsopgørelse fra SKAT og de seneste tre lønsedler eller det seneste årsregnskab, hvis der kautioneres for en erhvervsdrivendes gæld.

Det foreslås endvidere, at en aftale om en kautionsforpligtelse kun kan gøres gældende, hvor der ikke er udleveret oplysninger i medfør af den nye bestemmelse, hvis kautionisten på trods af de manglende oplysninger har haft et forsvarligt grundlag for at bedømme de risici, der er forbundet med at indgå kautionsforpligtelsen.

Det vil medføre, at hvis der ikke er udleveret nogen af de påkrævede oplysninger, vil være vanskeligt at føre bevis for, at kautionisten har haft et forsvarligt grundlag for at bedømme de risici, der er forbundet med kautionsforpligtelsen, hvorfor kautionsforpligtelsen må forventes tilsidesat.

Bestemmelsen skal finde tilsvarende anvendelse på tredjemands pant uden for erhvervsforhold. Endvidere vil bestemmelsen finde anvendelse på realkreditinstitutter.

Det foreslås at præcisere, hvilke begrænsninger en kapitalforenings eller et udenlandsk investeringsinstituts vedtægter skal indeholde, for at et forsikringsselskabs eller en pensionskasses andele i kapitalforeningen eller det udenlandske investeringsinstitut kan indgå i aktiverne omfattet af § 159 i lov om finansiel virksomhed, som sat i kraft for Grønland ved kongelig anordning.

Endvidere foreslås det med anordningen at udvide anvendelsesområdet for erhvervs- og vækstministerens hjemmel til at udstede regler om virksomhedernes pligt til at offentliggøre Finanstilsynets vurdering af virksomheden, så alle typer af virksomhed under tilsyn efter lov om finansiel virksomhed, som sat i kraft for Grønland ved kongelig anordning, er omfattet. Det foreslås derfor, at sparevirksomheder, investeringsrådgivere og fælles datacentraler omfattes af anvendelsesområdet. For så vidt angår finansielle holdingvirksomheder og forsikringsholdingvirksomheder præciseres den eksisterende hjemmel.

Den foreslåede anordning indeholder endvidere en bestemmelse om, at medlemmer af bestyrelsen i pengeinstitutter, realkreditinstitutter og forsikringsselskaber skal gennemføre et grundkursus i de kompetencer, som er nødvendige for at varetage de forpligtelser og funktioner, som kræves af bestyrelsesmedlemmer i de pågældende virksomhedstyper. Anordningen indeholder desuden en bestemmelse, hvorefter Finanstilsynet får adgang til at påbyde et medlem af bestyrelsen i pengeinstitutter, realkreditinstitutter og forsikringsselskaber at nedlægge sit hverv inden for en af Finanstilsynet fastsat frist, hvis medlemmet ikke har gennemført grundkurset senest 12 måneder efter sin indtræden i den finansielle virksomheds bestyrelse.

Bestemmelserne vedrørende de opregnede bestyrelsesmedlemmers gennemførelse af et grundkursus følger ikke ikrafttræden af den øvrige del af anordningen. Det er således ministeren der kan fastsætte ikrafttræden for disse bestemmelser. Det bemærkes hertil, at bestemmelserne endnu ikke er sat i kraft i Danmark.

Bemærkninger til § 1 i lov nr. 334 af 31. marts 2015

De foreslåede ændringer har til formål at introducere en række nye beføjelser og kompetencer til Finanstilsynet og Finansiell Stabilitet med det formål at kunne gribe ind tilstrækkeligt effektivt over for en nødlidende eller forventeligt nødlidende finansiell virksomhed, som er omfattet af reglerne. Ændringerne beskrives nærmere i det følgende.

Med den foreslåede anordning ændres Finansiell Stabilitet A/S overalt i anordningen til Finansiell Stabilitet, idet Finansiell Stabilitet er blevet omdannet fra et statsejet aktieselskab til en selvstændig offentlig virksomhed. I denne sammenhæng skal Finansiell Stabilitet A/S afhænde sine eksisterende opgaver. Indskyder- og investorgarantiordningen sammenlægges med Finansiell Stabilitet, der får en række nye opgaver. Finansiell Stabilitet forbliver i retlig henseende en selvstændig juridisk person.

Endvidere foretages en række konsekvensændring som følge af, at Garantifonden for indskydere og investorer fremover omorganiseres til en indskyder- og investorgarantiordning (Garantiformuen). Fonden opløses som selvstændig juridisk person med egen bestyrelse og formuen overdrages til en garantiformue, som administreres af Finansiell Stabilitet. I modsætning til fonden, vil garantiformuen ikke udgøre en selvstændig juridisk enhed og derfor vil det være bestyrelsen i Finansiell Stabilitet, der fremadrettet varetager de opgaver for garantiformuen, som bestyrelsen for fonden varetager for fonden i dag. Hverken Finansiell Stabilitet eller staten vil hæfte for garantiformuen som opbygges ved bidrag fra de omfattede institutter.

Endvidere indebærer forslaget til anordningen en udbygning af kravene til indholdet i genopretningsplaner, der anvendes som led i tidlig indgriben. Genopretningsplanen er et ledelsesværktøj i de virksomheder, der er omfattet af bestemmelsen, og formålet er, at det er virksomheden selv, der skal skride til handling, hvis der er sket en forværring af virksomhedens finansielle situation for at forsøge at genoprette situationen. Hvis der er tale om en betydelig forværring kan Finanstilsynet benytte de mere indgribende beføjelser, som for eksempel at pålægge den samlede ledelse at nedlægge sit hverv.

Virksomhedernes genopretningsplaner sendes til Finanstilsynet, der skal forelægge planerne for Finansiell Stabilitet.

Den foreslåede anordning fastsætter reglerne for koncerngenopretningsplaner. Koncerngenopretningsplanen skal omfatte koncernen som helhed, herunder dattervirksomheder, som ikke er finansielle virksomheder. I de tilfælde, hvor Finanstilsynet er den konsoliderende myndighed er det ligeledes angivet, hvilke myndigheder, Finanstilsynet skal sende koncerngenopretningsplanen til. Hvis Finanstilsynet underretter virksomheden eller koncernens modervirksomhed om, at planen har væsentlige mangler, skal virksomheden udarbejde en revideret plan.

For at sikre den størst mulige sikkerhed for at et realkreditinstitut kan absorbere tab, foreslås de gældende regler om realkreditinstitutternes kapitalforhold og solvens suppleret med et krav om en gældsbuffer. Gældsbufferen skal sikre, at realkreditinstituttet har en buffer af egentlig kernekapital, hybrid kernekapital supplerende kapital eller usikret seniorgæld udstedt fra instituttet i øvrigt. Dermed vil det være muligt at udarbejde en afviklingsplan for realkreditinstitutter, som ikke indebærer brug af bail-in værktøjet, hvorefter realkreditinstitutter er fritaget for at opfylde krav til nedskrivningsegnede passiver. Den foreslåede anordning fastsætter, at reglerne om tidlig indgriben, jf. den foreslåede § 243 a og den foreslåede § 243 c, finder anvendelse på koncerner.

Anordningen indeholder desuden regler vedrørende indgåelse af en aftale om koncernintern finansiel støtte, som kan bruges i de tilfælde, hvor en virksomhed i koncernen opfylder betingelserne for tidlig indgriben, jf. den foreslåede § 243 a og den foreslåede § 243 c, og Finanstilsynet har godkendt den påtænkte aftale om koncernintern finansiel støtte. Anordningen regulerer endvidere de nærmere betingelser for, anvendelsen af koncernintern finansiel støtte.

Den foreslåede anordning fastlægger endvidere tidsmæssige krav for orientering af indskydere og investorer, såfremt der skal ske sammenlægning af et pengeinstitut, et realkreditinstitut eller en bestemt forretningsdel af disse.

Med den foreslåede anordning gives Finanstilsynet desuden eksplicit hjemmel til at inddrage et pengeinstituts, et realkreditinstituts eller et fondsmæglerselskab I's tilladelse på baggrund af for eksempel utilstrækkelig likviditet.

Den foreslåede anordning indeholder desuden en beskrivelse af, hvornår et pengeinstitut, et realkreditinstitut eller et fondsmæglerselskab I er nødlidende eller forventeligt nødlidende. At en virksomhed er nødlidende er den første af tre afviklingsbetingelser, der skal være opfyldt, før der kan ske afvikling eller restrukturering. De øvrige to afviklingsbetingelser er hhv. at andre tiltag iværksat af den private sektor eller Finanstilsynet er udtømte og at afvikling skal være i offentlighedens interesse.

Med den foreslåede anordning gives Finanstilsynet en række supplerende beføjelser, der i tillæg til Finanstilsynets eksisterende beføjelser, kan bruges til at gribe ind over for virksomheder i økonomiske problemer. Den foreslåede anordning fastlægger ligeledes, hvilke betingelser, der skal være opfyldt for, at Finanstilsynet kan anvende beføjelserne.

Hvis der er tale om en betydelig forværring af en virksomheds finansielle situation, kan Finanstilsynet benytte de mere indgribende beføjelser som for eksempel at pålægge den samlede ledelse at nedlægge sit hverv eller at indsætte en midlertidig administrator.

Anordningen indeholder ligeledes en bestemmelse, der skal hindre, at Finanstilsynets iværksættelse af påbud, giver virksomhedens kontraktparter mulighed for eksempelvis at ændre eller suspendere en kontrakt.

Den foreslåede anordning indeholder krav til et pengeinstitut, et realkreditinstitut og et fondsmægler-skelskab I's sags gange så det sikres, at virksomheden kan tilvejebringe de nødvendige oplysninger til vurdering af om virksomheden er nødlidende inden for en kort tidsfrist, som er fastsat i bestemmelsen. Finanstilsynet gives endvidere hjemmel til at påbyde en virksomhed at udarbejde et register over hvilke finansielle kontrakter virksomheden har indgået.

Anordningen fastlægger endvidere nye indberetningsforpligtelser for finansieringsinstitutter.

Af den foreslåede anordning fremgår det tillige, at Finansiell Stabilitet og Finanstilsynet fremadrettet i samarbejde skal udarbejde afviklingsplaner for de omfattede virksomheder. Planerne skal adressere, hvilke løsningsmodeller, der som udgangspunkt skal finde anvendelse, hvis den enkelte virksomhed bliver nødlidende eller forventeligt nødlidende. Finanstilsynet får hjemmel til at give en virksomhed et påbud, hvis der i forbindelse med udarbejdelse af en afviklingsplan, konstateres hindringer for planens udførelse.

Afviklingsplaner er i modsætning til genopretningsplaner, myndighedernes planer. Det betyder, at virksomhederne ikke kan få planerne udleveret udover et kort resume.

Anordningen indeholder en række aspekter, som afviklingsplaner skal behandle, for eksempel skal planerne tage højde for forskellige scenarier og indeholde en analyse af hvornår og hvordan en virksomhed kan anmode om anvendelse af centralbankfaciliteter. Herudover skal koncernafviklingsplaner indeholde overvejelser om tiltag, herunder juridisk og økonomisk udskillelse af bestemte funktioner eller forretningsområder, som er nødvendige for at lette afviklingen af koncernen, når betingelserne for afvikling er opfyldt.

Herudover indeholder anordningen krav til at de omfattede virksomheder skal opfylde et minimumskrav til kapitalgrundlag og nedskrivningsegne passiver. Kravet til nedskrivningsegne passiver fastsættes som en procentdel af de samlede passiver og kapitalgrundlag. Formålet med dette er, at sikre, at de omfattede virksomheder ikke strukturerer deres forpligtelser på en måde, der gør nedskrivningstiltagene, herunder bail-in, mindre effektive. Kravet skal afspejle den tilgang, der er valgt i afviklingsplanen.

I den foreslåede anordning findes endvidere bestemmelser vedrørende de bemyndigelser, som Kommissionen har fået til at udstede delegerede retsakter og gennemførselsretsakter (level 2), herunder ved at godkende og udstede de tekniske standarder, som EBA har fået bemyndigelse til at formulere. Indholdet af disse kendes ikke endnu og derfor tilføjes det, at erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler, der er nødvendige for at anvende eller gennemføre level 2.

Med anordningen udvides muligheden for at indbringe sager for Erhvervsankenævnet endvidere til level 2 retsakter/forordninger.

Med anordningen foreslås det endvidere at udvide Finanstilsynets beføjelser i forbindelse med tidlig indgriben, efter det foreslåede kapitel 15 a. I praksis er det i dag manglende opfyldelse af kapitalkravene, der bringer et pengeinstitut, et realkreditinstitut eller et fondsmæglerselskab i fare for at miste tilladelsen. Efter det foreslåede kapitel 15 a er beføjelserne til at gribe tidligt ind ikke begrænset til kapitalkrav, og derfor er beføjelsen til at føre drøftelser med interesserede parter og interessenter heller ikke begrænset til kapitalkrav men til kravene til opretholdelse af tilladelse.

I den foreslåede anordning er der indsat en bemyndigelsesbestemmelse til erhvervs- og vækstministeren, idet der kan være behov for at kunne gennemføre niveau 2- reguleringen eller vedtage supplerende regulering hurtigere og mere smidigt end gennem vedtagelse af lovforslag.

Bemærkninger til § 2 i lov nr. 532 af 29. april 2015

Lov om finansiel virksomhed, som sat i kraft for Grønland ved kongelig anordning foreslås med anordningen ændret således, at der sker en udvidelse af den virksomhed, et forsikringsselskab må drive og dermed have bestemmende indflydelse på ved siden af sin primære virksomhed. Forsikringsselskaberne kan fremadrettet således opføre, eje og drive infrastruktur omfattende tekniske anlæg, transportanlæg og bygningsanlæg, hvilket vil øge forsikringsselskabernes mulighed for og incitament til at foretage sådanne investeringer. Kravet om, at forsikringsselskaberne kun må opføre, eje og drive fast ejendom, hvis det sker som varig anbringelse af midler, foreslås samtidig ophævet. Dette krav har været begrænsende for forsikringsselskabernes incitament til at foretage ejendomsinvesteringer, og det har været svært at

håndhæve bestemmelsen, da forsikringssselskaberne med de gældende regler kan afhænde fast ejendom, men ikke må have det til hensigt på erhvervelsestidspunktet.

Med forslaget til anordningen indføres endvidere en hjemmel for erhvervs- og vækstministeren til at fastsætte regler om indholdet af en almindelig indlånskonto, herunder om størrelsen af et eventuelt årligt gebyr, der må opkræves som betaling for kontoen.

Anordningen indeholder derudover en hjemmel til, at erhvervs- og vækstministeren, kan fastsætte nærmere regler om, hvilke kompetencer den enkelte ansatte i et penge- og realkreditinstitut skal besidde, når denne præsenterer, tilbyder, rådgiver om og administrerer boligkreditaftaler.

Med den foreslåede anordning stilles der krav om, at penge- og realkreditinstitutter skal sikre, at aflønningen af instituttets ansatte ikke er i strid med instituttets forpligtelser efter § 43 i lov om finansiel virksomhed, som sat i kraft for Grønland ved kongelig anordning.

I dag skal finansielle virksomheder, finansielle holdingvirksomheder og forsikringsholdingvirksomheder indsende deres årsrapport i tre eksemplarer til Finanstilsynet, hvoraf Finanstilsynet videresender det ene eksemplar til Erhvervsstyrelsen, som derefter offentliggør årsrapporten i styrelsens it-system. Disse regler bærer imidlertid præg af at være udformet i en tid, hvor årsrapporterne typisk blev indsendt på papir. I dag bliver årsrapporterne oftest indsendt digitalt, og kravet om indsendelse i tre eksemplarer og videresendelse til Erhvervsstyrelsen til brug for offentliggørelse er derfor ikke længere tidssvarende.

Med den foreslåede anordning ændres bestemmelsen således, at de finansielle virksomheder, de finansielle holdingvirksomheder og forsikringsholdingvirksomhederne i henhold til § 195, stk. 1, 1. pkt., uden ugrundet ophold skal indsende deres endeligt godkendte årsrapporter direkte til Erhvervsstyrelsen med henblik på offentliggørelse, og at Erhvervsstyrelsen samtidig med modtagelsen, i medfør af det foreslåede stk. 1, 3. pkt., sender en kopi af årsrapporten til Finanstilsynet til brug for tilsynsarbejdet.